

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ & ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ-ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
Προοίμιον (§1–3)

Ο δυνάστης της Καρίας Μαύσωλος εκμεταλλεύτηκε τη δυσaréσκεια των Ροδίων απέναντι στους Αθηναίους και κατά τη διάρκεια του "Συμμαχικού πολέμου" εγκατέστησε καρικές φρουρές στη Ρόδο. Οι Αθηναίοι κήρυξαν τον πόλεμο αυτόν στους πάλαι ποτέ συμμαχούς τους, τους Βυζαντίους, Ροδίους, Χίους και Κώους, οι οποίοι αρνήθηκαν να τους καταβάλουν τις συμμαχικές εισφορές.

Όταν πέθανε ο Μαύσωλος, οι Ρόδιοι δημοκρατικοί προσπάθησαν να αποτινάξουν την καρική κυριαρχία και ζήτησαν τη βοήθεια των Αθηναίων.

Οἶμαι δεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τηλικούτων βουλευομένους διδόναι παρρησίαν ἐκάστῳ τῶν συμβουλευόντων. ἐγὼ δ' οὐδεπώποθ' ἡγησάμην χαλεπὸν τὸ διδάξει τὰ βέλτισθ' ὑμᾶς (ὥς γὰρ εἶπεῖν ἀπλῶς, ἅπαντες ὑπάρχειν ἐγνωκότες μοι δοκεῖτε), ἀλλὰ τὸ πείσαι πράττειν ταῦτα· ἐπειδὴν γὰρ τι **δόξη** καὶ ψηφισθῇ, τότε ἴσον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει ὅσονπερ πρὶν δόξαι. ἔστι μὲν οὖν ἐν **ῶν** ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφείλειν, τὸ τοὺς διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας οὐ πάλαι νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γὰρ ὑμῖν, ἐὰν ἃ χρὴ βουλευέσθ' ὑπὲρ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι. ἠτιάσαντο μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς Χῖοι καὶ Βυζάντιοι καὶ Ῥόδιοι, καὶ διὰ ταῦτα συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτονὶ πόλεμον· φανήσεται δ' ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας Μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφηρημένος, οἱ δ' ἀποδείξαντες ἑαυτοὺς συμμαχούς Χῖοι καὶ Βυζάντιοι τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν οὐ βεβοηθηκότες, ὑμεῖς δ', οὕς ἐφοβοῦντο, μόνοι τῶν πάντων τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἵτιοι.

Γ.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος : «**Οἶμαι δεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι... ἔχειν τὰς ἐλπίδας**».

Γ.3.α. Στο απόσπασμα που μεταφράσατε να εντοπίσετε :

- τα οδοντικόληκτα ουσιαστικά της τρίτης κλίσης και να μεταφέρετε το καθένα από αυτά στην κλητική πτώση του ενικού και στη δοτική πτώση του πληθυντικού αριθμού.
- τα επιρρήματα που βρίσκονται σε θετικό βαθμό και να γράψετε το καθένα από αυτά στους υπόλοιπους βαθμούς.

β. Να γράψετε για καθεμία από τις λέξεις που ακολουθούν τον τύπο που κάθε φορά σας ζητείται :

διδόναι : το α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του Αορίστου β' της ίδιας φωνής.

υπάρχειν : το γ' ενικό πρόσωπο του Υπερσυντελικού της μέσης φωνής.

έγνωότες : το β' ενικό πρόσωπο της ευκτικής του Μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται ο τύπος που σας δίνεται.

ψηφισθῇ : τη γενική του ενικού αριθμού της μετοχής του θηλυκού γένους στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή.

πραχθῆναι : το απαρέμφατο του Ενεστώτα της μέσης φωνής.

νομίζω : το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του Αορίστου της ενεργητικής φωνής.

γ. «**διδόναι, συνέστησαν, αποδείξαντες**» : στον χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται ο καθένας από τους προηγούμενους τύπους να γράψετε το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής και της προστακτικής και τη δοτική πτώση του πληθυντικού αριθμού της μετοχής του αρσενικού γένους.

Γ.4.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω τύπους του αποσπάσματος που μεταφράσατε : **τὸ διδάξαι, ἅπαντες, τῆς σωτηρίας**.

β. Να εντοπίσετε τις απρόθετες δοτικές της δεύτερης και της τρίτης περιόδου του αποσπάσματος που μεταφράσατε και να τις χαρακτηρίσετε συντακτικά.

γ. «**ὧν**» : να χαρακτηρίσετε συντακτικά τον τύπο και να αιτιολογήσετε την πτώση στην οποία βρίσκεται.

δ. «**ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφείλειν**» : να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ, αιτιολογώντας τις όποιες αλλαγές.

-
- ε. **δόξη** : να γράψετε στο τετράδιό σας ολόκληρη την πρόταση στην οποία ανήκει το παραπάνω ρήμα, να την αναγνωρίσετε ως προς το είδος και να αιτιολογήσετε την εκφορά της
- στ. «συμβήσεται γάρ ὑμῖν, ἐὰν ἂν χρή βουλεύσησθ' ὑπὲρ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι» : να μεταφέρετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ και στη συνέχεια να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου που προκύπτει.
- ζ. «πρὶν δόξαι» : να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης και να αιτιολογήσετε την εκφορά της.